

LA TRIBUNA

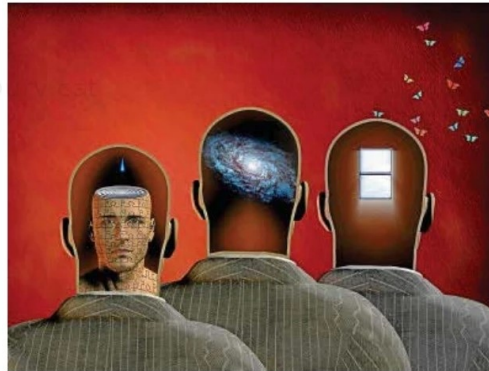
Humanitats que construeixen futur

Invertir en Humanitats és invertir en ciutadania crítica, en valors democràtics, en cohesió social i en futur. La universitat que les arraona empobreix la societat que ha de servir

Ara és un bon moment perquè situem en el centre del nostre debat públic la universitat i el model de coneixement. I atès que la nostra societat té en la Universitat Rovira i Virgili un excel·lent servei de formació superior, recerca i transferència de coneixement, s'escau explicitar de forma clara i diàfana les nostres aspiracions de futur als candidats que opten al govern d'aquesta institució acadèmica el pr3xim mes de maig. Les eleccions al Rectorat de la URV, s3n prou importants per a expressar p3blicament els nostres pensaments i prop3sits de futur. Convé aturar-nos i formular-nos una pregunta de fons: quina universitat volem pels sis anys vinents i per a quin tipus de societat? I la resposta a aquest interrogant no pot prescindir, de cap manera, d'un conjunt d'actuacions que anirem exposant en aquests pr3xims dies, però i sobretot, no podem renunciar a potenciar el paper central de les Humanitats.

Vivim una 3poca marcada per la transformaci3n tecnol3gica accelerada, la irrupci3n de la intel·lig3ncia artificial, la incertesa laboral i una complexitat social creixent, a casa nostra i al m3n. En aquest context, el progr3s ja no pot mesurar-se nom3s en termes d'efici3ncia o productivitats. Cal capacitat d'interpretaci3n, pensament cr3tic, consci3ncia 3tica, comprensi3n hist3rica i cultural, habilitats comunicatives i criteri. Tot all3 que, precisament, aporten les disciplines human3stiques. Les Humanitats no s3n una nost3lgia del passat ni un luxe prescindible. S3n una condici3n perqu3 el progr3s tingui sentit. Sense elles, el risc 3s formar professionals molt preparats t3cnicament, per3 fr3gils davant dels dilemes socials, 3tics i humans que avui ja s3n al centre de la vida p3blica.

A m3s, cal revisar amb serenitat un relat molt est3s que associa els estudis human3stics amb una baixa ocupabilitat i amb traject3ries professionals incertes. Aquest relat 3s simplificador i, sovint, injust. El mercat laboral contemporani valora cada vegada m3s perfils capaços d'analitzar problemes complexos, comunicar amb

claredat, adaptar-se al canvi, treballar amb sentit cr3tic i aprendre al llarg de la vida. Aquestes s3n compet3ncies nuclears de les Humanitats.

Graduats en Filosofia, Hist3ria de l'Art, Hist3ria, Literatura, Lleng3es, Estudis Cl3ssics, Arqueologia, Estudis Culturals, Antropologia Social i Cultural, etc. desenvolupen carreres professionals diverses en 3mbits com la doc3ncia, la gesti3n cultural, la comunicaci3n, el patrimoni, el turisme cultural, els mitjans, la cooperaci3n, l'edici3n, la traducci3n... o, cada vegada m3s, en entorns digitals i tecnol3gics on la dimensi3n human3stica esdev3 clau. Potser no segueixen camins lineals, per3 sovint construeixen traject3ries flexibles, adaptables i sostenibles en el temps.

Un altre aspecte fonamental 3s l'orientaci3n. Quan es fa optar els joves 3nicament en funci3n de 'sortides professionals segures', es corre el risc d'empobrir el seu horitz3 vital, de reforçar desigualtats socials i d'afavorir eleccions que, amb el temps, generen desmotivaci3n, abandonament o insatisfacci3n. Orientar b3 no 3s dirigir cap a all3 que sembla m3s rendible avui, sin3 ajudar a descobrir vocacions, talents i projectes de vida amb sentit. Orientar b3 3s diversificar el futur.

En aquest marc, la URV t3 una responsabilitat i, ahora, una oportunitat. Com a universitat p3blica arrelada al Camp de Tarragona, a les Terres de l'Ebre i al Pened3s, la URV pot i ha de liderar una aposta clara per les Humanitats com a motor cultural, social i de pa3s.

Preservar i dinamitzar el patrimoni, reforçar la identitat de la nostra regi3, contribuir a la cohesi3 social i participar activament en el debat p3blic s3n funcions que cap universitat pot assumir sense una base human3stica forta.

En el Consell Social fa temps que una petita comissi3 dels seus membres, assessorats degudament per acad3mics de la nostra universitat, avaluem aquests estudis d'humanitats i la seva situaci3 actual, amb la intenci3n de potenciar-los i projectar-los cap al futur. Certament que en el Pla Triennal del Consell, la nostra estrat3gia passa per a impulsar tamb3 altres 3mbits del coneixement, per3 no podem abastar-ho tot alhora i, estem convençuts de prioritzar les humanitats, perqu3 3s l'3mbit on es troben els pilars principals de la nostra cultura col·lectiva.

Per aix3 3s pertinent que, en un moment clau com l'actual proc3s electoral al Rectorat, es plantegi la necessitat d'un Pla Estrat3gic d'Impuls a les Humanitats. No es tracta de protegir titulacions per in3rcia, sin3 de dotar-les de visi3n, recursos, connexions professionals, interdisciplinarietat i projecci3n de futur. Es tracta d'integrar-les plenament en el projecte estrat3gic de la URV i d'actualitzar-ne el discurs i les pr3ctiques.

Invertir en Humanitats 3s invertir en ciutadania cr3tica, en valors democràtics, en cohesi3 social i en futur. La universitat que les arraona empobreix la societat que ha de servir. La que les situa al centre, en canvi, construeix pa3s.

EL VORAVIU

Tocar ferro ben fet

Si volem que la tradici3 tarragonina de tocar ferro doni bona sort, s'ha de fer b3. Joan Noguera ens explica el m3tode

Els autors tarragonins han estat protagonistes del darrer Sant Jordi. Entre els llibres m3s venuts figura *105 hist3ries genuïnes de Tarragona*, de Joan Noguera Figueras. L'autor ens desvela personatges, costums i curiositats tarragonines prou conegudes, per3 poc explicades. 3s el cas de la tradici3n de passejar per la rambla Nova fins al Balc3 del Mediterrani per tocar ferro. Perqu3 aquest costum doni sort, cal tocar ferro d'una manera singular. La barana del balc3 est3 formada per trams de set poms cadascun. Sis poms s3n m3s baixos i el set3 3s m3s alt. Comptant d'esquerra a dreta, el primer pom baix representa dilluns. Els següents s3n dimarts, dimecres, dijous, divendres i dissabte. El set3, el m3s alt, 3s diumenge. Cal tocar el pom del dia de la setmana en el qual complim la tradici3n. El llibre de Noguera ens descobreix personatges singulars, com Joan Dalmau, considerat el primer prestidigitador. L'emperador Carles V el nomena mag oficial de la cort. Algun dels seus trucs, com els c3rcols xinesos, encara 3s vigent en alguns espectacles de m3gia. Un altre destacat virtuos va ser Josep Espinach Andreu, que feia les sabates del papa Pius X des del seu taller al carrer Merceria. Ha cridat l'atenci3n de l'autor del llibre la pintura an3nima que hi ha al museu de la sala capitular de la catedral de Tarragona. Representa Adam i Eva al parad3s, amb la serp i l'arbre del b3 i el mal, que no 3s una poma, sin3 una figuera. Eva no tempta Adam amb la poma. El sedueix amb la figa, conclou amb picardia Joan Noguera.

JOSEP POBLET TOUS
President del Consell Social de la Universitat Rovira i Virgili

JOSEP RAMON CORREAL
Periodista. Exdirector de Diari de Tarragona